

Q&A - RES MRE - **Thema Kosten-Baten** <update 2 nov 2020>

Metropoolregio Eindhoven
RES Regionale
Energie
Strategie

KOSTEN-BATEN (BETAALBAARHEID)

- **Gaat er in de RES ook aandacht besteed worden aan de betaalbaarheid van de energietransitie voor burgers/ondernemers?**

Wordt er in de 1.0 versie rekening gehouden met de betaalbaarheid voor burgers?

Uitgangspunt is te zorgen dat de energietransitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar is en dat we streven naar maximale financiële participatie. Per gemeente zal verschillend worden aangekeken tegen de rol die de gemeente wil spelen. Voor ieder project en lokale situatie kan de afweging tussen rendement en risico voor de maatschappij een andere uitkomst hebben. We willen daarom komen tot basisinformatie en handvaten voor gemeenten om zelf die afweging te maken.

- **Hoe staat u tegenover een extra gemeentelijke heffing door de gemeente aan initiatiefnemers die (m.b.v. subsidie) een traject willen starten. Voor de duidelijkheid bovenop de kostendeckende leges?**

Zie hierboven: deze keuzes liggen bij de gemeenten zelf. Wel zorgen we voor basisinformatie en tools om de gemeenten te helpen in om zelf een goed proces te kunnen doorlopen om te komen tot beleidskeuzes.

- **Is of wordt er ook een kosten-baten analyse gemaakt?**

Hoeveel de energietransitie ons precies gaat kosten, weten we nog niet. Maar dat er flinke investeringen gedaan moeten worden, is duidelijk. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), de organisatie die door het Rijk als onafhankelijke rekenmeester wordt ingeschakeld, heeft recent becijferd dat er in 2030 zo'n 2 tot 3 miljard euro per jaar extra nodig is om de klimaatdoelen uit het regeerakkoord te halen.

Voor de maatschappelijke acceptatie is het nodig om te sturen op kosten efficiëntie. Maar naast financiële aspecten zullen ook andere aspecten worden meegewogen zoals ruimtelijke, milieukundige, sociale, economische etc. Uiteindelijk gaat het erom dat de energietransitie voor iedereen, inwoners, ondernemers, overheden en maatschappelijke organisaties, haalbaar en betaalbaar wordt. En dat de lasten en lusten wel overwogen worden verdeeld. De uitgangspunten hierover in het Klimaatakkoord zijn hierbij richtinggevend. In het kader van de RES zullen we hier aandacht aan moeten besteden dor zo goed mogelijk de effecten van oplossingen in beeld te brengen en af te wegen.

- **Iedereen profiteert mee, maar de subsidie op windmolens wordt betaald via de energierekening van de burgers. Hoe profiteren burgers mee? Waarom staat duurzame opwek niet ten dienste van inwoners? Waarom moeten dat investeerders zijn waar wij de SDE subsidie voor moeten betalen?**

Uitgangspunt is dat we streven naar maximale financiële participatie. Per gemeente zal verschillend worden aangekeken tegen de rol die de gemeente wil spelen. Voor ieder project en lokale situatie kan de afweging tussen rendement en risico voor de maatschappij een andere uitkomst hebben. We willen daarom komen tot basisinformatie en handvaten voor gemeenten om zelf die afweging te maken.

In de concept-RES worden nog geen afspraken gemaakt over de verdeling van de lusten en lasten. In het Klimaatakkoord wordt de ambitie voorgelegd om te streven naar 50% lokaal eigendom. Lokaal eigenaarschap levert geld op voor de samenleving en kan ook leiden tot een grotere betrokkenheid van mensen bij lokale projecten, acceptatie van energieprojecten en grotere gemeenschapszin. We hebben als regio de ambitie om te streven naar maximale lokale

participatie en het maximaal lokaal benutten van de opbrengsten. Richting RES 1.0 wordt onderzocht hoe en of we dit regionaal kunnen vastleggen. De huidige wet- en regelgeving biedt weinig ruimte om ruimtelijke opgaven met sociale aspecten, financieel van aard, af te dwingen bij ontwikkelaars. Lokaal eigendom en financiële participatie bij duurzame opwek zien wij als een voorwaarde ten dienste voor onze inwoners. Richting RES 1.0 wordt dit onderwerp uitgewerkt.

- **Worden lusten en lasten omgeslagen over alle bewoners?**

Zie hierboven.

- **Is het mogelijk dat windparken en zonneweides in kavels aan huishoudens verkocht worden en die huishoudens hun stroom thuis gebruiken voor elektrische verwarming? Met salderen kost dat slechts de helft van wat aardgas nu kost? Op deze manier ontstaat draagvlak voor de duurzame projecten.**

Lokaal eigendom en financiële participatie bij duurzame opwek zien wij als een voorwaarde ten dienste voor onze inwoners. Richting RES 1.0 wordt dit onderwerp uitgewerkt.

- **Wat gaat de RES concreet voor burgers betekenen? In de concept-RES staat dat het betaalbaar moet zijn voor burgers. Is er al een inschatting gemaakt wat dat gaat betekenen? Hoe hoog zijn de kosten voor de benodigde opwek?**

We moeten een heel zorgvuldig proces met elkaar doorlopen. We houden rekening met de ruimte en de omgeving. Nu zijn er nog geen doorrekeningen gemaakt. Als eerste is bekeken wat er kan plaatsvinden aan duurzame opwek aan elektriciteit en wat de mogelijkheden zijn voor duurzame warmtebronnen.

- **“Een energietransitie voor iedereen betekent ook dat we iedereen de kans willen bieden om te profiteren van de wind- en zonne-energie die we in onze regio opwekken.” Concrete voorstellen hiervoor zijn er niet te lezen. Welke concrete voorstellen heeft de RES MRE om deze kansen te creëren? (blz. 17, 2.1.5 concept-RES)**

Een energietransitie voor iedereen betekent ook dat we iedereen de kans willen bieden om te profiteren van de wind- en zonne-energie die we in onze regio opwekken. In het Klimaatakkoord staat het uitgangspunt/streven naar 50% lokaal eigendom van de nieuwe zonne- en windparken benoemd. Lokaal eigenaarschap levert geld op voor de samenleving en kan ook leiden tot een grotere betrokkenheid van mensen bij lokale projecten, acceptatie van energieprojecten en grotere gemeenschapszin. We hebben als regio de ambitie om te streven naar maximale lokale participatie en het maximaal lokaal benutten van de opbrengsten. Per gemeente zal verschillend worden aangekeken tegen de rol die de gemeente wil spelen. Voor ieder project en lokale situatie kan de afweging tussen rendement en risico voor de maatschappij een andere uitkomst hebben. We willen daarom komen tot basisinformatie en handvaten voor gemeenten om zelf die afweging te maken. Hiervoor is een werkgroep financiële participatie ingericht. Door opwekking te koppelen aan andere opgaven, zoals binnen de landbouw en klimaatadaptatie.

- **Er wordt gesproken over (substantieel) mede-eigendom van lokale bewoners. Bij grotere projecten worden er vaak 1 of meerdere miljoenen aan eigen vermogen geïnvesteerd. Dat zou betekenen dat er bij elk project tonnen door de lokale inwoners ingelegd zouden moeten worden. Zelfs op het niveau van de MRE-regio lijkt me dat onrealistisch, want daar praat je wel over meer inwoners, maar ook over veel meer projecten. Ik vraag me af of zelfs 10% überhaupt haalbaar is. Hoe kijken jullie daar tegenaan?**

Garantstellingen en leningen kunnen onze inwoners hierbij helpen. Inderdaad is het een grote

opgave en moeten we realistisch omgaan met het ambiëren van lokaal eigenaarschap. In het Klimaatakkoord wordt de ambitie voorgelegd om te streven naar 50% lokaal eigendom. Lokaal eigenaarschap levert geld op voor de samenleving en kan ook leiden tot een grotere betrokkenheid van mensen bij lokale projecten, acceptatie van energieprojecten en grotere gemeenschapszin. We hebben als regio de ambitie om te streven naar maximale lokale participatie en het maximaal lokaal benutten van de opbrengsten. Lokaal eigendom en financiële participatie bij duurzame opwek zien wij dan ook als een voorwaarde ten dienste voor onze inwoners. Richting RES 1.0 wordt dit onderwerp uitgewerkt. We willen gemeenten handvaten aanreiken om zelf een afweging te maken voor beleid op het gebied van financiële participatie.

- **Wanneer weten we wat de kosten vs opbrengsten windmolens/zonneparken RES (regionaal dan wel landelijk) zijn? Als alles gebouwd is, of voordat besloten wordt e.e.a. te gaan uitvoeren volgens de gemaakte plannen? Is er dan nog een mogelijkheid om de plannen om te buigen?**

De kostprijs en opbrengsten van de verschillende duurzame energiebronnen zijn terug te vinden in de [factsheet Elektriciteit](#) van het Nationaal Programma RES.